

a išli sme na nádražie v Dunajskej Strede. Počas tejto cesty kolonista S., 83-ročný starec, nemohol ísť, preto do neho četníci kopali a hovorili mu, aby išiel ďalej. Na nádraží v Dunajskej Strede četníci dali nám bezplatné lístky a cestovali sme do Bratislavy.

Na Dvore Millenium zanechala som 1 prasa (60 kg ťažké), 2 posteľe, 1 poličku na kuchynské náradie, 1 kasňu, 2 stoly, 4 stoličky, 1 malú skrinku, 2 truhly na múku, 1 vreca múky asi 70 kg, 2 drevené putny na vodu, 2 hrnce, 1 misu, 4 taniere, 1 vandel, 1 mužské šaty, 1 topánky, 2 detských šiat, 2 detských topánok, 1 ženský kabát, 3 ženských šiat.

Viac udať neviem, len to, že kolonista Vincenc S. 4. 11. 1938 odišiel do Měříteku u Kroměříže a o mňa sa nestaral. Povedal mi iba, že ide preč.

Svedok:
Strážmajster František Jahoda, v. r.

Podpis stránky:
+ + + Alžbeta N.
za matku podpísal syn

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

84

29. november 1938. Skalica.

Zápisnica napísaná na žandárskej stanici so Štefanom M., bývalým strojníkom v mlyne v Dunajskej Strede, ktorý vypovedal, ako hrubo sa k nemu správali maďarské policajné orgány, a v dôsledku hrozieb a strachu o svoj život musel opustiť okupované teritórium Maďarska.

Zápisnica

Na požiadanie dostavil sa na četnícku stanicu Štefan M. a udal:

Od roku 1926 som býval v Dunajskej Strede, kde som bol zamestnaný ako hlavný strojník v parnom mlyne v akciovej spoločnosti.

Za mobilizácie som narukoval do čs. armády ako slobodník v zálohe, kde som slúžil do 11. 11. 1938, kedy som bol prepustený, pretože som mal na obsadenom území zamestnanie, bydlisko a rodinu. Pripustku cez hranicu som dostal od veliteľstva môjho pluku. Asi na tretí deň po príchode do Dunajskej Strede prišli do môjho bytu dvaja maďarskí četníci, zatkli ma a odviekli ma na okresný úrad v Dunajskej Strede k nejakému maďarskému vojenskému podplukovníkovi. Kým so mnou niečo malo byť podniknuté, prišiel tam r. k. farár Dr. Markvart a Dr. Saif, ktorých moja dcérka upovedomila o mojom zatknutí, a po ich intervencii odviekli ma na četnícku stanicu. Tam so mnou spísali protokol a prepustili ma domov s tým, že som pod policajným dozorom a každý deň sa musím hlásiť na četnickej stanici.

To som urobil dvakrát. Keďže do práce som nemohol nastúpiť, lebo ma v mlyne robotníci ohrozovali, nadávali mi do smradľavých Slovákov a ako Slovak nie som hoden chodiť po maďarskej zemi. Ak sa nestratím, slnko mi dnes svieta naposledy. Rozhodol som sa ísť preč, pretože keď som si u maďarského vojenského podplukovníka na okresnom úrade sťažoval, videl som, že sa nedovolám ochrany. Preto s pomocou istého pána, ktorého nechcem menovať, aby som mu eventuálne neuškodil, dostal som sa cez hranicu. Predtým som si najal auto,

v noci naložil najnutnejšie veci a nadránom som aj s rodinou opustil Dunajskú Stredú, zanechajúc tam mnoho kusov bytového zariadenia, prasce a hydinu.

Pri prechode cez hranicu ma kontrolovali maďarskí vojaci, ktorí mi odobrali 3 500 Kč bez toho, aby mi to potvrdili. Keď som žiadal potvrdenie, hovorili mi, že ak chcem potvrdenie, môžem ho dostať, ale po hlave. Potom ma (na isté preukazy) prepustili a odišiel som do Pezinka, do svojej domovskej obce.

Okrem maďarského vojenského podplukovníka na Okresnom úrade v Dunajskej Strede a maďarskej vojenskej strážne na hranici som s maďarskými vojakmi nič nemal.

Hrubo sa ku mne chovalo nielen maďarské civilné obyvateľstvo, ale najmä maďarskí četníci.

Pokiaľ ide o chovanie maďarských vojakov k civilnému obyvateľstvu slovenskej národnosti, najmä voči čs. kolonistom, videl som, ako maďarskí vojaci rabovali v ich bytoch, strieľali im v noci do okien, vyhánali ich z bytov a robili im iné veľké neprijemnosti.

Prečítané a podpísané:

Svedok:
Rudolf Pokovič., v. r.
Mestský strážnik

Zapisovateľ:
Strážmajster Jan Prudík, v. r.

Oznamovateľ:
Štefan M., v. r.

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

85

29. november 1938, Skalica.

Zápisnica napísaná na žandárskej stanici s roľníkom Matejom R., predtým obyvateľom obce Rohovce, ktorý vypovedal, že ako demobilizovaný čs. vojak pod hrozbou maďarských žandárov musel podpísať vyhlásenie o dobrovoľnom rozhodnutí opustiť okupované územie.

Rozhodnutie Okresného vojenského veliteľstva v Šamoríne.

Zápisnica

Na požiadanie dostavil sa na četnícku stanicu Matej R. a udal:

Od roku 1936 som býval v obci Veľká Sarva (*Rohovce*), okres Šamorín, kde som mal vlastné hospodárstvo. Počas mobilizácie som narukoval do čs. armády, kde som slúžil do 19. 11. 1938, kedy som bol ako obyvateľ zabratého územia prepustený. Išiel som do Veľkej Sarvy, kde žila moja manželka s dvoma deťmi. Na tretí deň (sobotu) po príchode domov prišli (pondelok) do môjho domu traja maďarskí četníci a pod zámenkou, že ukrývam zbrane, urobili u mňa domovú prehliadku. Po prehliadke, pri ktorej nič nenašli, vzali ma so sebou na četnícku stanicu v Bačve (*Báč*), kde ma vyslúchali. Chovali sa ku mne veľmi hrubo, nadávali mi a konečne vyhlásili, že sa domov už nesmiem vrátiť, lebo by ma zabili. Vynútili na mne podpis, že sa do Veľkej Sarvy už nevrátim a že dobrovoľne opúšťam obsadené územie.

Z Bačvy ma četníci odviezli do Šamorína na vojenské veliteľstvo, kde si četníci nechali potvrdiť moje vyšupovanie. Potom ma v Šamoríne odvedli na okresné četnícke veliteľstvo,